

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach oddalił wniosek Grupa (...) Sp. z o.o. w K. o ogłoszenie upadłości.

Ustalono w sprawie, że wnioskodawca jest przedsiębiorcą, którego przedmiotem faktycznie prowadzonej działalności gospodarczej jest pełnienie funkcji komplementariusza w Grupa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółce komandytowo-akcyjnej w K.. Z bilansu dłużnika sporządzonego na dzień 29 lutego 2016 r. wynika, że wartość jego aktywów wynosi 9.499,18 zł, w tym aktywa trwale – 1.000 zł, natomiast wysokość jego zobowiązań na ten dzień wynosi 3.787,60 zł i były równe jego zobowiązaniom, z wyłączeniem rezerw na zobowiązania oraz zobowiązań wobec jednostek powiązanych. Jedynym wierzycielem dłużnika jest (...) Sp. z o.o. w T., który posiada wobec niego należność w kwocie 147,60 zł. W okresie dwóch pierwszych miesięcy b.r. dłużnik poniósł stratę w kwocie 345,20 zł. W skład majątku dłużnika wchodzi środki pieniężne w wysokości 3.113,40 zł, udział w kapitale w Grupa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółce komandytowo-akcyjnej w K. w wysokości 1.000 zł i należność wobec tej spółki w kwocie 1.834,68 zł. Dłużnik nie posiada natomiast majątku trwałego.

Odnosząc się do pojęcia niewypłacalności zdefiniowanego w art. 10 i art. 11 p.u. Sąd Rejonowy uznał, że dłużnik nie jest niewypłacalny. Po pierwsze, opóźnienie dłużnika w wykonywaniu zobowiązań pieniężnych nie przekracza trzech miesięcy (art. 11 ust. 1a p.u.), Po drugie, wartość aktywów dłużnika przekracza jego zobowiązania (art. 11 ust. 5 p.u.n.).

Oceniając stanowisko wnioskodawcy, nie niewypłacalność dłużnika wynika z faktu niewypłacalności Grupa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowo-akcyjnej w K. Sąd Rejonowy uznał, że ogłoszenie upadłości spółki nie uzasadnia uwzględnienia wniosku o ogłoszenie upadłości jej współnika, ponoszącego odpowiedzialność za zobowiązania spółki, jeżeli wierzyciele nie domagali się zaspokojenia od niego swoich wierzytelności. Ta zasada odnosi się również do komplementariusza spółki komandytowo-akcyjnej, którego odpowiedzialność jest taka sama, jak współnika spółki jawnej.

W zażaleniu wnioskodawca domagał się uchylecia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy.

Zdaniem skarżącego odpowiedzialność komplementariusza za długi spółki komandytowo-akcyjnej powstaje w dacie powstania tych zobowiązań, niezależnie od tego, czy zostało wszczęte przeciwko spółce postępowanie upadłościowe, jak również, czy bezskutecznie przeprowadzono wobec niej postępowanie egzekucyjne. Wynika to z faktu, że współnik ponosi solidarną odpowiedzialność ze spółką za jej długi (art. 22 § 2 k.s.h.).

Ponadto skarżący podniósł, że stanowisko Sądu Rejonowego prowadzi do sytuacji, kiedy wspólnicy nie mają możliwości określenia terminu do kiedy mogliby złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości, a to z tego faktu, że w razie ogłoszenia upadłości spółki prowadzenie egzekucji nie jest możliwe. Nie jest więc wiadomym, kiedy występuje stan, że egzekucja z majątku spółki jest bezskuteczna i jak w takiej sytuacji liczyć terminy do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości współników.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne z następujących przyczyn.

Art. 5 ust. 1 p.u. przyznaje zdolność upadłościową przedsiębiorcom, do których należy spółka komandytowo-akcyjna. Jednocześnie ustawodawca w zdolność upadłościową wyposażył wspólników spółek osobowych, którzy za zobowiązania spółki ponoszą odpowiedzialność całym swoim majątkiem (art. 5 ust. 2 pkt 2 p.u.). Niewątpliwie zdolność upadłościową na podstawie tego przepisu posiada komandytariusz spółki komandytowo-akcyjnej (art. 22 § 2 w zw. z art. 126 § 1 pkt 1 k.s.h.). Jednocześnie każdy z tych podmiotów (wspólnik i spółka) posiada niezależną od

siebie zdolność upadłościową, co oznacza, że podstawy ogłoszenia upadłości winny być ocenione odrębnie w stosunku do każdego z tych podmiotów z osobna. W takim razie przyjąć należy, że niewypłacalność spółki osobowej nie pociąga za sobą ipso facto niewypłacalności wspólnika takiej spółki.

Odrębna zdolność upadłościowa spółki osobowej i jej wspólników wymaga rozdzielnej oceny spełnienia przesłanek ogłoszenia upadłości – zarówno w ujęciu pozytywnym (art. 10 i art. 11 p.u.), jak i negatywnym (art. 12a i art. 13 p.u.) - w odniesieniu do każdego z nich. Niewypłacalność spółki osobowej nie oznacza jednocześnie niewypłacalności jej wspólników, których podstawy ogłoszenia upadłości należy samodzielnie wobec niego ustalić na podstawie art. 10-13 p.u. Ponadto zdolność upadłościowa wspólników spółek osobowych wiąże się nie tylko i ich odpowiedzialnością za długi spółki. Podstawą niewypłacalności wspólników spółek osobowych mogą być także i inne zobowiązania nie odnoszące się do zobowiązań spółki, w tym także długi osobiste. I odwrotnie, ogłoszenie upadłości wspólnika nie pociąga za sobą automatycznie ogłoszenia upadłości spółki osobowej.

Mając na względzie treść art. 22 § 2 i art. 31 § 1 k.s.h. w zw. z art. 126 § 1 pkt 1 k.s.h. odpowiedzialność komplementariusza spółki komandytowo-akcyjnej za zobowiązania tej spółki istnieje niezależnie od tego, czy egzekucja z majątku spółki jest bezskuteczna. Uzależnienie bowiem dopuszczalności wszczęcia egzekucji z majątku wspólnika od bezskuteczności egzekucji z majątku spółki nie stanowi przeszkody do wniesienia powództwa przeciwko wspólnikowi. Dopuszczalność wniesienia powództwa przeciwko wspólnikowi oznacza zatem, że dług wspólnika istnieje i jest wobec niego wymagalny.

W razie bezskuteczności egzekucji przeciwko spółce wierzyciel może wszcząć postępowanie egzekucyjne przeciwko wspólnikowi, które może przybrać postać egzekucji singularnej lub egzekucji uniwersalnej, którą jest postępowanie upadłościowe. Oznacza to, że w takiej sytuacji zarówno wierzyciel spółki, jak i sam wspólnik odpowiadający za jej zobowiązania może złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości wspólnika. Wykazanie bezskuteczności egzekucji przeciwko spółce może nastąpić na pomoc każdego dopuszczalnego przez procedurę cywilną dowodu, z którego niezbicie wynika, że spółka nie posiada majątku na zaspokojenie roszczeń wierzycieli. Innymi słowy, wykazanie bezskuteczności egzekucji przeciwko spółce materializuje uprawnienie wierzyciela lub samego wspólnika spółki do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Jak już to powiedziano wcześniej, złożenie takiego wniosku i wykazanie bezskuteczności egzekucji przeciwko spółce nie wywołuje automatyzmu w ogłoszeniu upadłości wspólnika, gdyż w stosunku do niego - odrębnie od spółki - jak to już powiedziano wcześniej, należy ocenić przesłanki jego niewypłacalności na podstawie art. 10-13 p.u.

Na gruncie niniejszej sprawy należy zauważyć, że wnioskodawca nie wykazał bezskuteczności egzekucji wobec komandytowo-akcyjnej. Z pewnością dowodem takim nie jest dołączone do wniosku zestawienie rozrachunków na dzień 25 marca 2016 r., tudzież spis wierzycieli na ten sam dzień, z którego wynika siedem zobowiązań w łącznej kwocie 1.662.755.40 zł. Wobec braku innych dowodów odnoszących się do spółki komandytowo-akcyjnej nie można także uznać, że jest ona niewypłacalna. Sam fakt istnienia zobowiązań we wskazanej tutaj wysokości w oderwaniu od danych dotyczących aktywów tego podmiotu nie obrazuje jego sytuacji ekonomicznej w kontekście rozumienia pojęcia niewypłacalności na gruncie art. 10 i art. 11 p.u.

W tym stanie rzeczy nie sposób uznać, że z racji odpowiedzialności za długi spółki komandytowo-akcyjnej skarżący jest niewypłacalny. Podobna uwaga dotyczy własnych zobowiązań skarżącego, a w tym zakresie ustalenia Sądu Rejonowego należało uznać za prawidłowe i co więcej nie kwestionowane przez dłużnika w zażaleniu.

Mając powyższe na względzie na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oraz art. 35 p.u. orzeczono jak na wstępie.

K. R. D. J. C.